

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL RINALDO

OHJAUS VILLE SAUKKONEN

MUSIIKKIOPISTO JUVENALIAN
OOPPERALUOKKA
KAMARIORKESTERI JUVENALIA

ESITYKSET SELLOSALISSA

la 18.11. klo 19 SUOMEN ENSI-ILTA

su 19.11. klo 15

ti 21.11. klo 19

ke 22.11. klo 13

LIPUT 20 / 10 € IKÄSUOSITUS 15

Lippuvaraukset www.juvenalia.fi

Ville Saukkosen ohjaus tuo Händelin Rinaldon keskelle aikamme kriisejä. Poissa ovat 1700-luvun luokkayhteiskuntamainen mustavalkoinen vastakkainasettelu sekä hyvän ja pahan välisen taistelun kuittaaminen moraaliltaan muka ylevämpiin voittoon. Ihmiset ja asiat eivät ole sitä, miltä ne näyttävät, eikä hyväkään ole sitä, mikä palkan lopulta ansaitsisi. Näin ooppera herättää meidät kysymään, millaisen maailman haluamme ja millaisilla arvoilla on meille lopulta merkitystä.

Emma Weselius alias Armida

SELLOSALI

OMNIA

A?

MATTI VÄNTTINEN
KT, rehtori
Musiikkiopisto Juvenalia

Musiikkiopisto Juvenalia täyttää 40 vuotta. Espoon musiikkikoulu -nimisen oppilaitoksen toiminta alkoi syksyllä 1977. Koulu syntyi yksittäisten espoolaisten aloitteesta ja aktiivisuudesta kaupungin vahvalla tuella. Ensimmäisenä syksynä musiikkikoulussa oli 88 oppilasta. Tuskinpa kukaan olisi siinä vaiheessa osannut aavistaa, mihin mittoihin oppilaitoksen toiminta 40 vuodessa kasvaa ja edistyy tuolloisesta kotipesästä Rastaalan koululta. Meitä juvenalialaisia on tänään 1700. Tarjoamme korkeatasoista musiikkikasvatusta sylivauvoista ikäihmisiin; instrumenttietäytteen painopiste toki on kouluikäisissä lapsissa ja nuorissa.

Musiikkiopisto Juvenalian toiminta monipuolisuudessaan hakee vertaistaan. Vahva varhaisiän musiikinopetus on pitkään ollut leimallista Juvenalialle. Instrumenttietäytteen klassisen musiikin rinnalla kukoistaa kansanmusiikki. Yhteismusisointi on pitkään ollut Juvenalian vahvuus. Kamarimusiikkiopetus, orkesterit ja kuorot tarjoavat rikkaat mahdollisuudet musiikilliseen ilmaisuun. Ainoana taiteen perusopetuksen oppilaitoksena Suomessa Juvenalialla on kaksi näyttämöä: musiikkiteatteri ja oopperaluokka, joka nyt toteuttaa juhlavuotemme päätapahtumiin kuuluvan Rinaldo-oopperan.

JUHLIVA JUVENALIA

Tervetuloa mukaan juhlaamme!

Viime vuosina isot produktiomme ovat käsitelleet yhteiskunnallisesti ajankohtaisia teemoja. Oopperaluokkamme edellinen produktio vuonna 2014 käsitteli koulukiusaamista.

Musiikkiteatterilinjamme produktio keväällä 2016 nosti teemoiksi tasa-arvon ja naisten aseman sekä arjen sosiaaliset ongelmat ja elämänhallinnan kysymykset. Nyt kuultavassa ja nähtävässä Rinaldossa äärimmäisen ajankohtaiset kulttuurien kohtaamisen ja vallan teemat nousevat keskiöön.

Rinaldossa mielenkiintoisella tavalla risteävät eri aikatasot. Torquato Tasson "Jerusalem valtakauteen" perustuva libretto liikkuu ensimmäisen ristiretken ajassa, yhdennentoista vuosisadan lopussa. Händelin Rinaldo-oopperan syntyäiköihin kulttuurien kohtaamisen kysymykset olivat ajankohtaisia keskeisessä Euroopassa, kun turkkilaiset 1600-luvun lopussa olivat laajentaneet vaikutusvaltaansa ja alueitaan nykyisen Unkarin ja Itävallan alueilla.

JUHLIVA JUVENALIA

Omana aikanamme Lähi-idän kriisit ovat leimanneet maailmanpolitiikkaa lähes koko 1900-luvun jälkipuoliskon ja saaneet uusia ulottuvuuksia arabikevään liikehdintöjen puhjettua ja laajennuttua 2010-luvun alussa. Vaikutukset ovat ulottuneet meillekin pohjoisimpaan Eurooppaan.

Mikä kulttuurien kohtaamisen tekee niin vaikeaksi? Mitä haasteita synnyttää vallan kietoutuminen kulttuurin kysymyksiin? Mitä on tämä ihmisenä eläminen mutkikkaassa maailmassa? Laulammeko vuosisadasta toiseen samaa laulua ja toistammeko samoja ratkaisemattomia ratkaisuja? Emmekö sitten ensimmäisen ristiretken tuhannessa vuodessa vielä oppineet?

Händelin aikaa kestävä musiikki piirtää arkkitehtuurin produktiollemme, jossa kutsumme arvoisaa yleisöä matkallemme menneeseen, omaan aikaamme ja omaan mieleen.

Matti Vänttinen

KT, rehtori

Musiikkiopisto Juvenalia

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

Georg Friedrich Händel (1685- 1759) on barokkiajan saksalaissyntyinen säveltäjämestari, jota pidetään yhtenä oman aikakautensa parhaista säveltäjistä. Uransa hän loi hovisäveltäjänä Lontoossa. Händel tunnetaan parhaiten upeista vokaaliteoksistaan, kuten oopperoista ja oratorioista, joista tunnetuimpia ovat jouluisin esitettävä Messias ja Raamatun teksteihin pohjautuva Solomon. Rinaldosta tuttu Almirenan aaria **Lascia chi' o pianga** on kuitenkin ehkä suurelle yleisölle tunnetuin Händelin sävellys.

Rinaldo edustaa Händelin erityisosaamisen **opera serian** tyyliä. Nämä italialaistyylliset oopperat perustuvat usein antiikin mytologiaan tarinoin. Vaikka Händelin oopperoita aikoinaan esitettiin paljon Englannissa, ne laulettiin italiaksi, kuten nytkin Suomessa ensi kerran esitettävä ooppera Rinaldo.

Rinaldo on Händelin oopperoista ensimmäinen, joka esitettiin Lontoossa. Ensi- iltansa se sai Royal Haymarket -teatterissa. Rinaldon libretto perustuu runoihin teoksesta ”Vapautettu Jerusalem”, ja sen tapahtumat sijoittuvat ensimmäiseen ristiretkeen 1100-luvulle.

1700-luvulla oopperoissa esiintyi usein korkean äänensä ansiosta kastroattilaulajia mutta nykyään kontratenoreita tai naisia. Suomessa Rinaldon roolin tulkitsee sopraano Saija Hollmén.

JANNE HANHIJÄRVI

kapellimestari

Rinaldo-oopperan harjoittelu on edellyttänyt paitsi solisteilta myös **kapellimestari Janne Hanhijärveltä** ja nuorilta soittajilta intensiivistä paneutumista. Hanhijärvi on käyttänyt paljon aikaa teoksen ennakovalmisteluun mm. sovittamalla ja koostamalla siitä nyt kuultavan version. Hanhijärvi painottaa, että vaikka kamariorkesteri Juvenalia soittaa moderneilla soittimilla, pyritään barokkimusiikkia esitettäessä aikakauden esityskäytännön suuntaiseen tulkintaan. Jokaisessa aariassa ja osassa on oma musiikillinen karakterinsa, jonka löytäminen ja välittäminen kuulijalle on tavoitteena.

Kamariorkesteri Juvenalian johtajana Hanhijärvi on työskennellyt vuodesta 2003 lähtien. Kokoonpano on hänen johdolla opiskellut ja esittänyt monipuolista ohjelmistoa aina barokista nykymusiikkiin, kevyttä musiikkia unohtamatta. Mittavin produktio on ollut Kamariorkesteri Juvenalian kanssa Händelin Messias-oratorion esittäminen Sellosalissa ja Temppeliaukion kirkossa keväällä 2015. Ooppera- ja musikaaliprojekteista mainittakoon Purcelin Dido ja Aeneas, Menottin Vanhapiika ja varas, Kuusiston Miehen kylkiluu ja Linkolan Peter Pan.

Työskentely nuorten kanssa on antoisaa, ja Hanhijärvi rohkaiseekin nuoria musiikin tekemiseen. Oppia ja innoitusta Hanhijärvi on saanut erityisesti Jyri Nissilältä ja Juri Ahronovichiltä.

VILLE SAUKKONEN

Georg Friedrich Händelin Rinaldo on yksi **ohjaaja Ville Saukkosen** oopperalistan teoksista, joita hän on halunnut ohjata ja tulkita. Saukkonen on karsinut Rinaldosta pois turhaa satua ja taikaa. Hän uskoo raaemman ja realistisemmän Lähi-idän sodan puhuttelevan ihmisiä enemmän. Näin myös oopperan tyyli romanttisesta rakkaustarinasta muuttuu pimeämpiin ja synkempiin tuntoihin.

Ohjauksessaan Saukkonen on halunnut nostaa vallan teeman muita teemoja enemmän esille. Samalla alun perin sympaattisesta päähenkilöstä Rinaldosta on tullut enemmänkin juonittelija, joka käyttää rakkautta hyväkseen.

Saukkonen ei koe samastuvansa erityisesti kehenkään oopperan hahmoista, mutta näkee monia yhtäläisyyksiä hänen ja oopperan säveltäjän Georg Friedrich Händelin välillä. Saukkosen mukaan hän ja Händel ovat molemmat show-miehiä.

Ville Saukkonen on jo pienestä pitäen viettänyt aikaa oopperoiden parissa. Tästä kunnia kuuluu hänen äidilleen, joka tutustutti Saukkosen oopperan maailmaan. Uransa Saukkonen aloitti Kansallisoopperassa assistenttina. Tähän mennessä Saukkonen on ohjannut jo yli sata oopperaa.

HENKILÖT

Goffredo ristiretkiarmeijan johtaja, Pyhän maan kuningas

Almirena Goffredon tytär, Rinaldon morsian

Rinaldo ristiretkiarmeijan kapteeni, Almirenan tuleva puoliso

Eustazio Goffredon veli, Pyhän maan arkkidiakoni

Argante saraseenikuningas, Armidan rakastettu

Armida saraseeniarmeijan kenraali, Arganten rakastettu

Mago kristitty asekauppias

Hallusinaatiot

Sanansaattaja

Prostituoidut

Uutisreportteri

Kristittyjä ja muslimeita

Mari Markkanen-Leppänen

Nina Elonen

Saija Hollmén

Hannamajja Arjovuo

Tatu Pohjola

Emma Weselius

Pirjo Ranta

Sointu Pitkänen (laulu), Heni Haapaniemi, Maria Viitanen

Katri Liikonen

Ulpu Jarva, Petra Koitila, Marjatta Lönnqvist, Marja Salonen

Aino Granström

Salla Aumanen, Aino Granström, Heini Haapaniemi,

Anna Helin, Ulpu Jarva, Petra Koitila, Katri Lappalainen,

Katri Liikonen, Marjatta Lönnqvist, Sejjaliisa Pekkanen,

Iiris Penttilä, Tiina Pereira, Marja Salonen, Eeva Verho,

Maria Viitanen, Akira Yliperttula

SYNOPSIS

I näytös

Ristiretkiarmeijan johtaja Goffredo piirittää Jerusalemin kaupunkia. Goffredon mukana ristiretkellä ovat hänen veljensä Eustazio, hänen tyttärensä Almirena ja armeijan kapteeni Rinaldo. Goffredo lupaa, että Almirenasta on tuleva Rinaldon morsian, kun Jerusalem kukistuu. Vallanhimoinen Rinaldo on valmis järjestettyyn avioliittoon. Rakastunut Almirena vaatii Rinaldoa taistelemaan rohkeasti varmistaakseen ristiretkiarmeijan voiton Jerusalemissa.

Saraseenikuningas Argante pelkää tappiotaan ja ehdottaa Goffredolle kolmen päivän aselepoa, johon Goffredo suostuu. Argante on huolissaan sodan etenemisestä, vaikka hänen apunaan on kuuluisa kenraali Armida. Armida on saanut tietoonsa, että saraseenien ainoa mahdollisuus voittoon ristiretkeilijöitä vastaan on tuhota Rinaldo. Armidalla on ovela suunnitelma päämäärän saavuttamiseksi.

Rinaldo ja Almirena ovat puutarhassa, kun heidät keskeyttää paikalle saapunut Armida, joka riistää Almirenan Rinaldolta. Rinaldo suree menetettyä mahdollisuutta valtaistuimeen. Paikalle saapuvat Goffredo ja Eustazia yrittävät lohduttaa häntä ja ehdottavat lähtemistä asekauppias Magon luokse, sillä tämä voisi auttaa löytämään Almirenan.

SYNOPSIS

II näytös

Eustazio ja Rinaldo viettävät aikaa satamassa Goffredon saapussa. Armidan juonen avulla huumattu Rinaldo saadaan lähtemään hallusinaatioidensa perään. Näin Armidan on onnistunut siepata sekä Almirena että Rinaldo. Goffredo ja Eustazio jatkavat kahden matkaa Magon luokse.

Almirena surkuttelee vankeuttaan. Myötätuntoinen kuningas Argante on lumoutunut Almirenan kauneudesta ja tunnustaa tälle rakkautensa. Argante lupaa todistaa tunteensa ja Armidan raivoa uhmaten turvata Almirenan vapaus.

Vangittu Rinaldo tuodaan Armidan eteen. Kun Rinaldo vaatii Almirenan vapautusta, Armida tuntee voimakasta vetovoimaa edessään olevaa Rinaldoa kohtaan. Armida tunnustaa rakkautensa Rinaldolle, joka torjuu tämän. Armida on raivoissaan Rinaldon torjumisesta, mutta säilyttää rakkautentunteensa Rinaldoa kohtaan. Rinaldo onnistuu yksin jäätyään pääsemään pakoon ja lähtee vapauttamaan Almirenaa.

Torjuttu Armida valittaa kohtaloaan. Hänelle selviää myös Arganten petollisuus tämän yrittäessä turhaan vapauttaa Almirenaa. Armida vannoo kostoa.

III näytös

Goffredo ja Eustazio saapuvat Magon piilopaikkaan. Asekauppias Mago kertoo heille maksua vastaan Almirenan olinpaikan ja myy heille aseita saraseenien kukistamiseksi.

Armida valmistautuu surmaamaan Almirenan. Yhtäkkiä Goffredo ja Eustazio saapuvat paikalle ja onnistuvat vapauttamaan sekä Almirenan että Rinaldon. Armida pakenee. Goffredo julistaa hyökkäyksen Jerusalemiin alkavan seuraavana päivänä. Saatuaan morsiamensa takaisin Rinaldon tie valtaan on taas avoinna.

Jerusalemmissä Argante ja Armida sovittavat erimielisyytensä toisiinsa kohtaan ja valmistavat joukkonsa taisteluun yhteistä vihollista vastaan. Goffredon armeija lähestyy Jerusalemia ja taistelu alkaa. Jerusalemin valloittaa Goffredon voittoisa ristiretkiarmeija. Rinaldo ja Eustazio vangitsevat Arganten ja Armidan.

Sota on päättynyt
ja kaikki ovat onnellisia...

H

ENKILÖITÄ HAAMOJEN TAKANA

Mari Markkanen-Leppänen

Goffredo

Mari Markkanen-Leppänen esittää oopperassa Goffredoa, ristiretkiarmeijan johtajaa, Pyhän maan kuningasta, joka edustaa yhden asian ajamiseen omistautunutta hurmoshenkistä johtajaa. Markkanen-Leppäsen mukaan Rinaldo on taidokkaasti sävelletty kutkuttava barokkipläjäys, joka taipuu moneen tulkintaan. Musiikkiopisto Juvenaliassa Markkanen-Leppänen opiskelee Anitta Rannan oppilaana. Ammatiltaan hän on lääketieteen tohtori ja erikoislääkäri, joka leikkaa pään ja kaulan alueen kasvaimia.

Hannamaija Arjovuo

Eustazio

Hannamaija Arjovuo on Eustazio, Goffredon veli ja Pyhän maan arkkidiakoni. Roolia on Arjovuon mukaan ollut mielenkiintoista rakentaa, koska kyseessä on yksi oopperan ns. housurooleista. Arjovuosta on ollut ajatuksia herättävää työstää yli 300 vuotta vanhaa Rinaldo-oopperaa ja pohtia sen tematiikkaa nykypäivän maailmassa. Arjovuo opiskelee Musiikkiopisto Juvenaliassa Anitta Rannan oppilaana. Yksityisesti Hannamaija Arjovuo on kahden opiskelijapojan ylpeä äiti, äidinkielen ja kirjallisuuden sekä viestinnän lehtori ja apulaisrehtori yläasteella.

Tatu Pohjola

Argante

Tatu Pohjola on saraseenikuningas Argante, Armidan rakastettu. Libretoissa Argante on sotaisa ja rakkauden tunteissaan arvaamaton. Saukkosen ohjauksessa Argantesta on tehty inhimillinen ja monimuotoinen mies hankalassa tilanteessa. Rinaldo oopperana sisältää runsaasti upeaa musiikkia "hittiaarioiden" lisäksi. Vivahteikkaan musiikin ohella librettokin sallii uusia tulkintoja. Pohjolan mielestä Händel tuskin olisi edes halunnut oopperaa jatkuvasti esitettävän väsyneinä, pölyisinä versioina. Tatu Pohjola on opiskellut laulua Musiikkiopisto Juvenaliassa Anitta Rannan johdolla yli 10 vuotta. Oopperaroolien ulkopuolella hän tekee töitä projektipäällikkönä Aalto-yliopiston viestinnässä.

Saija Hollmén

Rinaldo

Saija Hollmén esittää oopperassa ristiretkiarmeijan kapteenia Rinaldoa, Almirenan tulevaa puolisoa. Oopperassa ei ole tavatonta, että nainen esittää miestä. Erityisesti Rinaldon roolissa on löydettävä itsessään musiikin kautta sellainen ilmaisu, jota rooli edellyttää. Hollmén kuvaa laulamista jatkuvana, elämäntittaisena oppimisena, jossa oman kehon resonanssien löytäminen ja joustavaksi instrumentiksi kouluminen on haastavaa. Hollmén on suorittanut laulajan tutkinnon Metropolia Ammattikorkeakoulussa. Musiikkiopisto Juvenalian oopperaluokalle hän hakeutui pitääkseen yllä lauluharrastustaan laulopedagogi Anitta Rannan ohjauksessa. Saija Hollmén työskentelee johtotehtävissä Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulussa ja on koulutukseltaan arkkitehti.

Nina Elonen

Almirena

Nina Elonen esittää Almirenaa, Goffedon tytärtä ja Rinaldon tulevaa puolisoa. Musiikkiopisto Juvenaliassa Elonen on opiskellut laulopedagogi Anitta Rannan johdolla vuodesta 2013. Laulussa mielenkiintoisinta on Elosen mielestä ikuinen oppiminen. Aikaisemmin hän on esiintynyt mm. A. Sullivanin operetissa "Mikado", J. Kuusiston satuoopperassa "Prinsessan och vildsvanarna" sekä Savonlinnan Oopperajuhlakuorossa. Ammatiltaan Elonen on yleislääkäri ja diabetestutkija. Elonen väitteli tohtoriksi vuonna 2015. Väitöskirjan aiheena olivat veren rasva-aineenvaihdunnan häiriöt ja liitännäissairaudet tyyppin 1 diabeetikoilla.

H

ENKILÖITÄ HAAMOJEN TAKANA

Emma Weselius

Armida

Rinaldo-oopperan Armida on saraseeniarmeijan kenraali ja Arganten rakastettu. Armida on **Emma Weseliuksen** kolmas rooli Ville Saukkosen ohjauksessa. Saukkonen pitää Armidan roolia särmikkyyden ansiosta sopraanon unelmaroolina. Armidan hahmossa on ristiriitaisuutta, hyökkäävää voimaa ja myös heikkoutta ja psyykkistä haavoittuvuutta, joiden tulkitseminen haastaa sekä laulajan että näyttelijän taidot.

Sopraano Emma Weselius on opiskellut laulua mm. Helsingin konservatoriossa ja sittemmin oopperalaulaja Anitta Rannan johdolla. Hän on ollut mukana Juvenalian oopperaluokan toiminnassa sen perustamisesta lähtien. Sen lisäksi hän on täydentänyt opintojaan osallistumalla lukuisille lied-, ooppera- ja mestari-kursseille opettajinaan mm. Daniel Fueter, Irina Gavrilovici, Benno Schollum, Liisa Pimiä ja Wilma Vernocchi. Lied-ohjelmiston ja oopperaroolien lisäksi hän on tehnyt yhteisprojekteja flamencotanssijoiden kanssa ja konsertoinut kotimaassa ja ulkomailla.

Sointu Pitkänen

Hallusinaatio

Sointu Pitkäsen roolihahmo on seireeni, viehkeä houkuttelija, mutta myös Rinaldon unelmien ja vallanhimon ilmentymä. Hän esittää vale-Almirenaa, joka on kaikkea, mitä Rinaldo oikealta Almirenalta haluaa. Pitkäsen mukaan Rinaldo on ooppera sodan ja vallan vaikutuksesta ihmisten välisiin suhteisiin. Klassisen laulun ja oopperaluokan lisäksi Pitkänen harrastaa alttoviulun soittoa ja kuorolaulua. Musiikkiopisto Juvenaliassa Pitkänen opiskelee Anitta Rannan oppilaana.

Pirjo Ranta

Mago

Pirjo Ranta on asekauppias Mago, jonka roolihahmo esiintyy näyttämöllä vain kerran yhdessä kohtauksessa. Mago on tarinassa ratkaisuja aikaansaava henkilöhahmo. Hän antaa neuvoja ja taianomaisia apuvälineitä, joiden avulla löydetään vangittu. Rannan mukaan Ville Saukkosen ohjaus oopperasta nykymaailman kriisipesäkkeeseen sijoitettuna on mielenkiintoinen, innostava ja myös herkullinen kontrasti puuteriksi ja peruukeiksi miellettyyn barokkiin. Ranta pitää roolihenkilönsä eleettömästä äijämäisyydestä, joka on tällä kertaa Magon olemukseksi valittu. Vaikka Rannalla on oopperassa vähän laulettavaa, sopraanolle Magon alto castrato –rooli on haastava. Ammatiltaan Pirjo Ranta on arkkitehti, joka työskentelee Helsingin yliopistossa, kehittää tutkimisen ja oppimisen tiloja sekä teettää ja ohjaa rakennushankkeiden suunnittelua. Ranta on harrastanut laulua aina vuodesta 1989. Pirjo Ranta opiskelee Mika Nikanderin oppilaana Helsingin NMKY:n musiikkiopistossa.

Korrepetiittorit

Tuuli Takkala, Sonja Fräki ja **Ilona Lamberg** ovat toimineet korrepetiittoreina eli harjoituspianisteina, joiden kanssa laulajat ovat harjoitelleet roolijaan jo syksystä 2016 alkaen.

Rinaldossa on upea vapaaehtoisista koostuva tanssi-ensemble, joka koostuu hyvin eri-ikäisistä ja erilaisista liikkujista ja heidän vahvuuksistaan.

Toivon, että tanssi tarjoaa katsojalle visuaalisen kokemuksen, jonka katsominen tuntuu siltä, kuin liikkuisi itsekkin.

Laura Humppila
koreografi

L AURA HUMPPILA

koreografi

Koreografiat täydentävät ja tukevat Händelin säveltämää ja nyt Saukkosen ohjaamaa tarinaa. Tanssikohtaukset myös konkretisoivat vastakkainasettelua tuomalla lavalle oikeasti kaksi erilaista ja eri tavalla näyttäytyvää joukkoa.

Tanssilla on Rinaldossa merkittävä rooli teoksen maailman luomisessa. Tanssijat ovatkin lavalla melkein koko ajan. Koreografioiden ja joukkokohtausten lisäksi teoksessa on joitain hahmoja, jotka tehdään tanssisooloina. Lisäksi tanssijat tekevät kaikki lavasteiden vaihdot, jotka myös on suunniteltu visuaalisiksi. Joissain kohtaa tanssi tuo kohtaukseen lisäväriä ja kertoo siitä, mitä tavallisen ihmisen elämässä tapahtuu. Toisissa kohtauksissa tanssi on absurdi unen tai fantasian omainen keino kertoa esimerkiksi arian aikana henkilöhahmon toiveesta. Tanssi on myös keino kertoa viitteellisesti muutoin karuista todellisuuden tilanteista keskellä sotaa ja keino korostaa tarinan henkilöhahmojen suhteita maailmaan ja valtaan.

Alkusoiton tyyliä vaellus ja taistelukoreografia esittelevät tilanteen pitkään jatkuneesta sodasta ja tomussa taistelevista sotilaista. Toisissa kohtauksissa tanssijat taas ovat unenomaisen maiseman sisällä tuomassa liikkeen ja koreografian keinoin esille henkilöiden toiveita, pelkoja ja fantasioita. Tällainen tilanne on Almirenan visuaalistettu toive rauhasta. Toive yhdistää teoksen tarinan ja elävän elämän ihmisiä sotien keskellä.

Tanssilla on Rinaldossa merkittävä rooli.

Koska teos sijoittuu keskelle sotaa, siinä nähdään paljon sotaan viittaavaa liikettä ja taistelukoreografioita, joissa myös kuolema on läsnä. Teoksen sisällä traagisuus ei kuitenkaan liity vain sen ajankohtaan vaan vahvasti siihen, minkälaisia ihmiset voivat olla toisilleen, kun valta on kyseessä. Absurdeimmissa fantasiakoreografioissa tanssilliset tapahtumat ovat keskiössä olevan henkilöhahmon perusteella kauniita ja herkkiä tai julmia ja raadollisia. Oopperassa on alusta loppuun saakka erilaisten voimien taistelua ja voimien esittelyä. Fyysinen ja henkinenkin väkivalta ovat läsnä ohjauksessa ja koreografioissa. Vaikka tanssin liike kertoo paljon, paljon jää myös katsojan mielikuvituksen varaan. Teoksessa ei ole yksiselitteistä hyvää ja pahaa vaan vallanhimoisia ihmisiä ja ihmisiä tuon vallanhimon jaloissa.

Rinaldossa on upea vapaaehtoisista koostuva tanssi-ensemble, joka koostuu hyvin erikäisistä ja erilaisista liikkujista ja heidän vahvuuksistaan. Osa tanssijoista on tullut mukaan hakemalla suoraan produktion ja osa Espoo Omnian työväenopiston kanssa yhteistyössä järjestetyn esittävän taiteen kurssin kautta, jonka pidin syyskuussa.

Toivon, että tanssi tarjoaa katsojalle visuaalisen kokemuksen, jonka katsominen tuntuu siltä, kuin liikkuisi itsekin.

Laura Humppila

JOOONA HUOTARI pukusuunnittelija

Pukusuunnittelija Joona Huotari mukaan Rinaldo-ooppera on Mad Max -henkinen fuusio, johon on otettu vaikutteita nykypäivän sotilasvaatteista aina haarniskan osiin. Puvustuksella halutaan tuoda esiin etenkin Lähi-idän ikuisuuden kestänyt sotilaallinen tilanne, jossa näkyy eri uskontojen valtataistelu ja vallantavoittelu. 1700-luvun barokin aikakausi ei näy niin vahvana Rinaldossa, vaan oopperassa korostuvat enemmän 1100-luvun ristiretket ja nykyaika.

Pukujen ideointi tapahtuu yhteistyössä lavastajan, ohjaajan, koreografin, valosuunnittelijan ja esiintyjien kanssa. Huotari mukaan eri ideoita yhdistelemällä luodaan teoksen maailmaan sopiva kokonaisuus. Asujen toteutus materiaalien hankinnasta kankaiden värjäykseen ja patinointiin on iso prosessi. Huotari mukaan jokaiseen pukuun ja hahmoon syntyy omanlaisensa suhde, vähän kuin ne olisivat omia lapsia, jokainen erilaisia.

AILI OJALO lavastaja

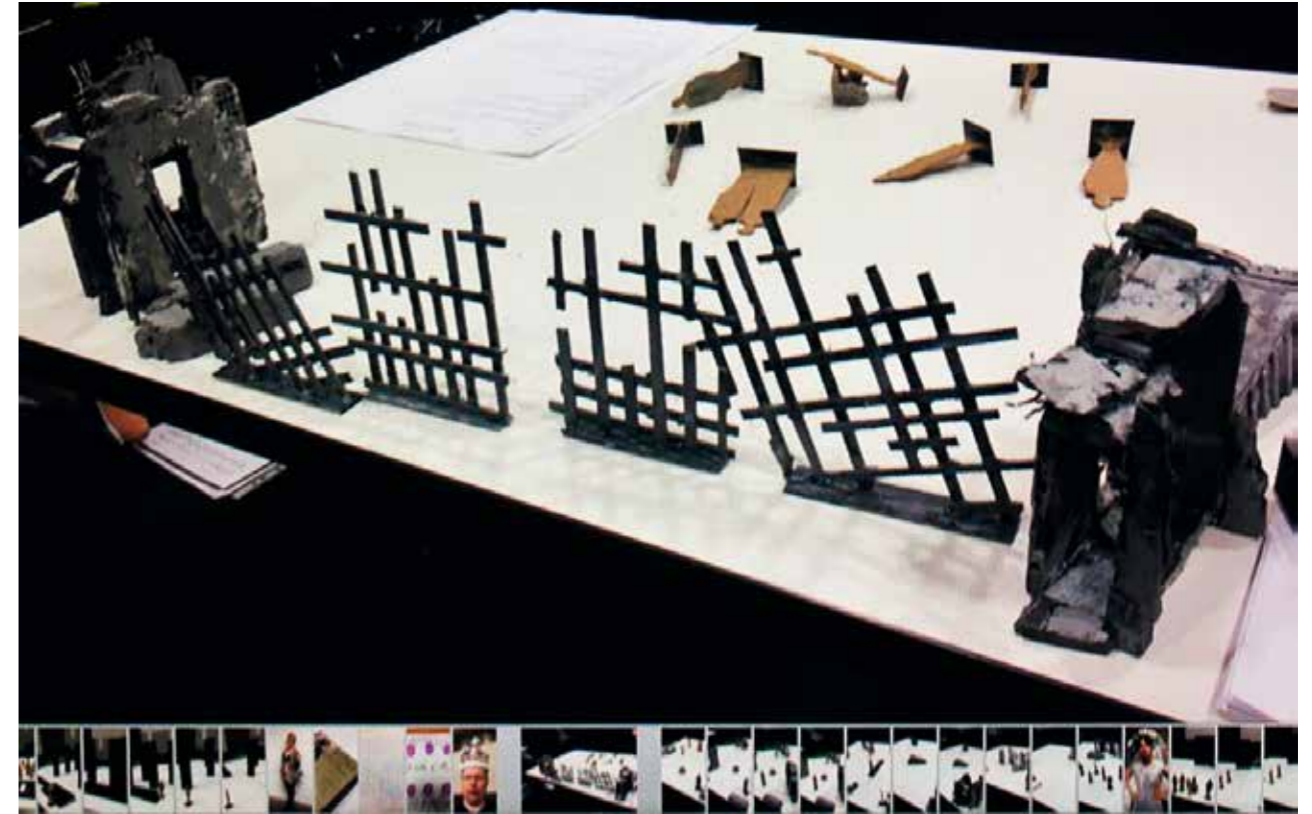
Lavastaja Aili Ojalan mukaan lavasteet voivat parhaimmillaan antaa impulsseja paitsi yleisölle myös esiintyjille. Hänen mukaansa lavastuksessa on kiteytettävä teoksen ajatukset kiinnostavasti visuaaliseen muotoon. Teokselle on luotava maailma ja tunnelma, jotka tukevat parhaiten esityksen sisältöä ja kokonaisuutta.

Rinaldossa esille on nostettu ikuisen sodan teema, johon sekoittuvat myös esimerkiksi uskonnollinen fanaattisuus. Esityksen eri aikakerrostumat nousevat esiin etenkin tarpeistoiden, kuten aseiden kautta. Aili Ojalo opiskeli aluksi Kuvataideakatemiassa maalausta mutta päätyi jatko-opiskelemaan lavastusta Taideteolliseen korkeakouluun. Lavastajana Aili Ojalo pitää etenkin siitä, että yleisöltä saa usein esityksestä heti palautetta.

NINA SIVÉN valosuunnittelija

Nina Sivén on Rinaldon valosuunnittelija. Sivé

nin mukaan valosuunnittelijan työ on monipuolista visuaalista työtä, jossa voi käyttää niin valoa kuin heijastettua kuvaa ja videoita näyttämökuvan rakentamisessa. Valosuunnittelua oppii parhaiten tekemällä, ja sitä opiskellaan pääosin työelämässä. Sivé

Aili Ojalan suunnittelemien lavasteiden toteutus on ollut Omnian Puu- ja kunnostuspajan vastuulla. Opiskelijoiden ohjaajina ovat toimineet Jarmo Ristimäki ja Virve Niemi. Yllä lavasteiden pienoismalli.

RINALDON TOTEUTTIVAT

TUOTANTOTIIMI

Ohjaaja	Ville Saukkonen
Ohjaajan assistentti	Helena Kasper
Koreografi	Laura Humppila
Pukusuunnittelu	Joona Huotari
Lavastaja	Aili Ojalo
Maskeeraussuunnittelu	Sini Silfvenius-Bart
Kapellimestari	Janne Hanhijärvi
Oopperaluokan johtaja ja laulajien valmennus	Anitta Ranta
Korrepetiittorit	Tuuli Takkala
	Sonja Fräki
	Ilona Lamberg
Valaistussuunnittelu	Nina Sivén
Näyttämömestari	Tuomas Ânäs
Projisointi ja video	Otso Kauranne
	Nico Nieminen
Tuottaja	Oskari Kailes
	Musiikkiopisto
	Juvenalia

LIBRETON KÄÄNNÖS

italiasta suomeksi

Jenni Junnila
Susanna Malinen
Tiina Vilmusenaho
Aurora Ciccacese
Tiina Peitsamo
Taina Kankaanpää
Sonia Taiarol
Katia Kurki
Bambi Stassi

TEKSTITYKSEN AJO

Tero Pitkänen

TANSSIJAT

Heini Haapaniemi
Petra Koitila
Maria Viitanen
Aino Granström
Ulpu Jarva
Akira Yliperttula
Seijaliisa Pekkanen
Marjatta Lönnqvist
Iiris Penttilä
Katri Lappalainen
Eeva Verho
Salla Aumanen
Anna Helin
Tiina Pereira
Marja Salonen
Katri Liikonen

ORKESTERI

I-viulu
Selina Lahtinen km.
Liisa Koivusalo km.
Essi Pajari
Vivi Lahtinen
Inkeri Holma
Ida Pecko
Anlin Fu
Liina Krell

II-viulu
Venla Saavalainen
Ellen Hautaniemi
Alma Lamminmäki
Aino Luttinen
Iiris Linkola
Liisa Rönkkö
Kalyan Ghadiyaram

Alttoviulu
Michael Sagulin
Elina Malmberg
Henna Männistö
Mikko Rajakorpi
Isa Kortekangas

Sello
Leila Kurkikangas
Kasper Juurikkala
Kaisla Vuorialho
Aaro Niini
Tytti Wirtanen

Kontrabasso
Malla Lounasheimo

Nokkahuilu
Iiro Moisander
Aaro Moisander
Eino Vuopala

Oboe
Pirjo Lehtonen
Leena Salminen

Trumpetti
Lassi Tanskanen
Lutz Goerge
Martina Henriksson

Fagotti
Niilo Tarnanen

Timpani
Ande Niemi

Cembalo
Tuuli Takkala

RINALDON TOTEUTTIVAT

LAVASTEET

Omnia Puu- ja kunnostuspaja
Ohjaajat
Jarmo Ristimäki Virve Niemi

TARPEISTO

Omnia Taidepaja
Ohjaaja Miki Anttonen

Työryhmä
Nea Bister
Steffi Järnefelt
Laura Kavonius
Ina Leinonen
Veera Nieminen
Viivi Rantanen
Peppi Savolainen
Alli Sillanpää
Pinja Sjögren
Eedi Tjurin

PUKUJEN TOTEUTUS

Vantaan ammattiopisto Varia
Vaatetusalan aikuisopiskelijat Tekukva16
Opettaja Maija-Sisko Räsänen

Työryhmä
Hanna Harmes
Anne Kolhinen
Tarja Koskela
Raisa Koskinen
Jonna Lehtonen
Anna-Mari Lönnrot
Antonina Merzhoeva
Ely-Ann Moisanen
Henna Riekki
Teija Sivula
Roosa Soveri-Jokinen
Milka Suomalainen

MASKEERAUS

MAKE UP FOREVER Academy

Natalia Hed
Susanna Mielo
Hanna-Mia Mitt
Kärolin Piiraja
Eerika Moske
Katri Kulusjärvi
Siru Turunen

YHTEISTYÖSSÄ MUKANA PORKKALAN LUKIO MUSIIKKIOPISTO JUVENALIAN KANSSA

Oopperan Rinaldo käsiohjelman sisällöntuottajina
Porkkalan lukion mediaopiskelijat
ohjaavana opettajana FM, lehtori Päivi Poutanen

Haastattelut ja esittelytekstit haastattelujen pohjalta
Noel Apell, Aku Harmanen, Ella Heikanen,
Karoliina Hirvonen, Olivia Juslin, Janette Koivula,
Olli Koskinen, Noora Muinonen, Mikko Rönty, Julia Suikkari

Kuvaajat Rinaldon harjoituksissa
Aku Harmanen

Noel Apell, Janette Koivula, Noora Muinonen,
Ville Puistosalo, Pyry Rämö

Käsiohjelman taiton suunnittelua
yhteistyössä opiskelijoiden kanssa
Käsiohjelman taitto
FM, lehtori Päivi Poutanen

www.porkkalanlukio.fi

Georg Friedrich Händel Rinaldo Sellosali 18.-22.11.2017 Soittoniekanaukio 1A 02600 Espoo Musiikkiopisto Juvanalia Soittoniekanaukio 1 B 02600 Espoo